

Ingediende amendementen op het conceptprogramma 2019, preadviezen

Pagina 1 van het conceptprogramma

Amendement 1, afdeling Terneuzen

Regel 1 de titel: Elke Zeeuw telt mee *Wijzigen in: Iedereen telt mee*

Eventueel een alternatieve titel: "Zeeuws- Rood"

Toelichting:

Omdat het mensen buitensluit. Hoe graag we het ook willen niet iedereen wil zich "Zeeuw" noemen en niet iedere Zeeuw vindt elke inwoner een Zeeuw. Sterker nog mensen die van buiten af zich in Zeeland gevestigd hebben "Van boven de rivieren", Belgen, of (kale) Hollanders

Preadvies: **gewijzigd overnemen**

Geadviseerd wordt:

Iedereen in Zeeland telt mee.

Toelichting:

Het Zeeuwse accent van de oorspronkelijke titel blijft behouden, en het komt te gemoed aan de bezwaren van de indieners van het amendement

Amendement 2, afdeling Terneuzen

1ste alinea: ...wij en ook onze badgasten" *wijzigen in: vaste en tijdelijke bewoners van Zeeland.*

Preadvies: **overnemen**

Amendement 3, afdeling Terneuzen

1ste alinea: regel 3 ...waarin iedereen..... *wijzigen in: waarin ieder zich thuis kan en mag voelen*

Preadvies: **niet overnemen**

Geen tekstuele verbetering

Amendement 4, afdeling Terneuzen

In de eerste alinea de regels We behouden het goede en innoveren wat verbeterd moet worden. Een Zeeland waarin jongeren een toekomst zien en waar toekomstgerichte bedrijven zich willen vestigen. *wijzigen in: We gaan samen de uitdaging aan om het goede van onze provincie te behouden en slimme verbeteringen toe te passen. Ons Zeeland, daar wil jong en oud zich vestigen!*

Preadvies: **gewijzigd overnemen**

Geadviseerd wordt:

We gaan samen de uitdaging aan om het goede van onze provincie te behouden en slimme verbeteringen toe te passen. Zeeland, daar wil jong en oud zich vestigen!

Pagina 2 van het conceptprogramma

Amendement 5, afdeling Terneuzen

Regel 2 de zin: Voor ons telt elke Zeeuw mee. De Partij van de Arbeid staat voor een politiek die bouwt vanuit de kennis en ervaringen van Zeeuwen. *Wijzigen in: Voor ons telt iedereen mee. De Partij van de Arbeid staat voor een politiek die bouwt vanuit de kennis en ervaringen van onze inwoners. (En deze verandering consequent doorvoert op het hele verkiezingsprogramma)*

En voorts toevoegen: Wij zijn wars van racisme en xenofobie en wensen niet samen te werken met partijen die polarisatie voorstaan.

Toelichting:

Hoe graag we het ook willen niet iedereen wil zich “Zeeuw” noemen en niet iedere Zeeuw vindt elke inwoner een Zeeuw. Sterker nog mensen die van buiten af zich in Zeeland gevestigd hebben “Van boven de rivieren”, Belgen, of (kale) Hollanders. Daarnaast moeten we waken voor polarisatie

Preadvies: **gewijzigd overnemen**

Geadviseerd wordt:

Iedereen in Zeeland telt mee. De Partij van de Arbeid staat voor een politiek die bouwt vanuit de kennis en ervaringen van onze inwoners.

De toevoeging *Wij zijn wars van racisme en xenofobie en wensen niet samen te werken met partijen die polarisatie voorstaan.*” wordt achterwege gelaten Omdat *Iedereen In Zeeland* de toevoeging overbodig maakt. Verder: wat het gebruik in het programma het woord Zeeuwen betreft: dat wordt door de nieuwe titel afdoende gedefinieerd: Iedereen in Zeeland

Pagina 3 van het conceptprogramma

Amendement 6, de Ceuster

Het punt:

- De PvdA vindt dat er meer geïnvesteerd moet worden in omvorming van de woningvoorraad. Gedateerde eengezinswoningen moeten worden verbouwd tot toekomstbestendige woningen die voldoen aan de woonbehoefte van jongeren en senioren.

Vervangen door:

- *De PvdA vindt dat er meer geïnvesteerd moet worden in de omvorming van de woningvoorraad naar de behoeften van jongeren en ouderen.*

Toelichting: Onduidelijk is of het om particuliere woningen gaat of sociale huurwoningen. Bij particuliere woningen lijkt mij dit een illusie vanwege de kosten, tenzij met veel overheidssubsidie op plaatsen waarvan de vraag is of jongeren en senioren daar willen wonen. Bij sociale woningen zal eerder sprake zijn van sloop/nieuwbouw dan van verbouw, ook vanwege de zeer hoge kosten en de beperkte kwaliteit van een verbouwde eengezinswoning.

Preadvies: [overnemen](#)

Amendement 7, Joosse, Lievense

Het punt:

- De PvdA vindt dat er meer geïnvesteerd moet worden in omvorming van de woningvoorraad. Gedateerde eengezinswoningen moeten worden verbouwd tot toekomstbestendige woningen die voldoen aan de woonbehoefte van jongeren en senioren.

Verplaats deze tekst naar hoofdstuk 2.

Toelichting: Deze zin gaat over de woningmarkt en hoort derhalve in het hoofdstuk wonen.

Preadvies: [overnemen](#)

Amendement 8, Joosse, Lievense

In het punt:

- De PvdA zal bedrijven aanmoedigen die innovatieve activiteiten ondernemen die bijdragen aan een circulaire economie. Het benutten en uitbouwen van kennisinstellingen die daaraan bijdragen is daarbij noodzakelijk.

de zin: Het benutten en uitbouwen van kennisinstellingen die daaraan bijdragen is daarbij noodzakelijk *vervangen door: Kennisinstellingen worden hierbij zeer nadrukkelijk betrokken.*

Toelichting: De term benutten en uitbouwen is vaagtaal en niet aansprekend.

Preadvies: [overnemen](#)

Pagina 3 van het conceptprogramma

Amendement 9, afdeling Terneuzen

In het punt:

- De PvdA zal bedrijven aanmoedigen die innovatieve activiteiten ondernemen die bijdragen aan een circulaire economie. Het benutten en uitbouwen van kennisinstellingen die daaraan bijdragen is daarbij noodzakelijk.

De zin Het benutten en uitbouwen van kennisinstellingen die daaraan bijdragen is daarbij noodzakelijk *vervangen door: Het benutten van kennisinstellingen in Zeeland die daaraan kunnen bijdragen wordt gestimuleerd.*

Toelichting: De eventuele uitbouw van kennisinstellingen is eerder aangelegenheid van bedrijven en universiteiten dan van de Provincie.

Preadvies: **niet overnemen**

Bij aanneming van amendement 8 overbodig

Amendement 10, afdeling Terneuzen

Toevoegen onder De PvdA heeft de volgende standpunten over **duurzame bedrijvigheid**:

- De PvdA kant zich tegen ernstig vervuilende bedrijven in geheel Zeeland, en staan kritisch tegenover het vestigen van nieuwe plastic-producenten.
- De PvdA pleit voor een "schoongrond fonds" op industriële grond waarin bedrijven fors bijdragen in saneringskosten.

Preadvies: **niet overnemen**

Toelichting ontbreekt en verder: regelgeving verhindert vestiging van vervuilende bedrijven

In regelgeving is vastgelegd dat de vervuiler betaalt. Onduidelijk is wat een fonds toevoegt.

Pagina 4 van het conceptprogramma

Amendement 11, Joosse, Lieveense

Het punt

- De PvdA wil dat verdringing op de woningmarkt wordt tegengegaan, onder andere door huisvesting van arbeidsmigranten op een fatsoenlijke manier te regelen.

Schrappen

Toelichting: Deze zin is staat ook in hoofdstuk 2 en is daarom in dit hoofdstuk overbodig.

Preadvies: **overnemen, en vervolgens vervangen door de tekst uit amendement 12.**

Amendement 12, afdeling Terneuzen

- De PvdA wil dat verdringing op de woningmarkt wordt tegengegaan, onder andere door huisvesting van arbeidsmigranten op een fatsoenlijke manier te regelen.

Wijzigen in:

- *De PvdA wil dat verdringing op de arbeidsmarkt wordt tegengegaan. We willen voorkomen dat werkgevers het tekort op de arbeidsmarkt misbruiken om met lage lonen en slechte huisvesting de loonkosten te drukken en kansen ontnemen voor onze werkzoekenden. Wij willen een einde maken aan arbeidsmigratie als verdienmodel op basis van kostenverschillen tussen buitenlandse werknemers en Nederlandse collega's. Wij staan voor fatsoenlijke huisvesting voor arbeidsmigranten en verwachten dat secundaire kosten op gebied van onderwijs, openbare orde en wonen op de langer termijn, meegedragen worden door inlenende bedrijven.*

Toelichting: Dit kan niet het standpunt zijn over fatsoenlijk en vast werk. We schrijven eerder: Mensen maken zich zorgen over het verlies aan vaste banen, de opkomst van tijdelijke contracten, de komst van arbeidsmigranten of zijn onzeker over hun pensioen. Tegelijkertijd zijn er tekorten aan arbeidskrachten in de zorg, horeca en techniek. Zowel ouderen als mensen met een (on)zichtbare beperking worden buiten het arbeidsproces gehouden.

Preadvies: **overnemen**

Amendement 13, Joosse, Lieveense, van der Pijl, Eric Lameijn, Haaij, van der Laar, Eestermans, R. van Hertum

Aan het punt:

- De PvdA wil laaggeletterdheid bestrijden.

Toevoegen: De PvdA wil laaggeletterdheid bestrijden en wil dat de Provincie en het Waterschap toegankelijke taal gebruiken in de berichtgeving, bijvoorbeeld op de website.

Toelichting:

Toegankelijkheid voor mensen die minder goed kunnen lezen is niet vanzelfsprekend. Voor de Provincie en het Waterschap ligt hier een schone taak om laaggeletterden te helpen om in ieder geval de eigen teksten toegankelijk te maken.

Preadvies: **overnemen**

Pagina 4 van het conceptprogramma

Amendement 14, afdeling Terneuzen

Toevoegen onder de kop Goed onderwijs:

- *De PvdA pleit ervoor dat ieder kind in Zeeland toegang heeft tot een Nederlandse middelbare school binnen een straal van 15 km van de woning.*

Toelichting: Voor de PvdA is het vanzelfsprekend dat middelbaar onderwijs voor ieder goed toegankelijk moet zijn. Zo pleiten we voor een optimale bereikbaarheid met het OV waar ook en betrouwbare ferryverbinding onder verstaan wordt. Zolang er nog tol gevraagd wordt voor de Westerscheldetunnel, zullen studenten gevrijwaard worden van barrières om hun opleiding te doen.

Preadvies: **overnemen**

Amendement 15, Joosse, Lievense, Haaij, van der Laar, R. van Hertum.

Toevoegen onder de kop Goed onderwijs:

- *De Provincie laat een cultuurbus rijden, die op schooldagen op afroep middelbare scholieren naar educatief waardevolle plaatsen in Zeeland brengt.*

Toelichting:

Alle middelbare scholen krijgen één keer in de drie weken de bus één dag ter beschikking. De bedoeling is om de scholen aan te moedigen dat zij met de leerlingen naar bijvoorbeeld het Zeeuws Museum, het Watersnoodmuseum, het Industrieel Museum of de Abdij gaan. Centraal staat: culturele educatie voor Zeeuwse middelbare scholen.

Preadvies: **overnemen**

Amendement 16, van der Pijl, Haaij, van der Laar, R. van Hertum

Toevoegen onder de kop Goed onderwijs:

- *De Provincie gaat meer werk maken om Zeeuwse jongeren met de Zeeuwse politiek bekend te maken. Statenleden, ambtenaren en/of leraren maatschappijleer kunnen de leerlingen vertellen over de taken en het belang van de provinciale politiek.*

Toelichting:

Veel jongeren weten niet waar de Zeeuwse politiek over gaat. Het is goed als zij kennis maken, doordat Statenleden, ambtenaren of onderwijzers meer aandacht aan de Zeeuwse politiek besteden (bijvoorbeeld in hun lessen maatschappijleer).

Preadvies: **overnemen**

Pagina 5 van het conceptprogramma

Amendement 17, Joosse, Lieveense

De laatste zin van de eerste alinea:

Daarbij hebben we aandacht voor de nabijheid van onze zorginstellingen.

Schrappen.

Toelichting: Dit komt later in het hoofdstuk terug en is op deze plek overbodig.

Preadvies: **overnemen**

Amendement 18, de Ceuster

Het punt:

- De PvdA wil minimaal 1000 extra sociale huurwoningen bij de Zeeuwse woningbouwverenigingen en in de vrij sector.

Vervangen door:

De PvdA wil minimaal 1000 extra sociale huurwoningen per jaar voor ouderen, dichtbij voorzieningen en voor starters die kiezen voor Zeeland.

Toelichting: Onduidelijk is of het om particuliere woningen gaat of sociale huurwoningen. Bij particuliere woningen lijkt mij dit een illusie vanwege de kosten, tenzij met veel overheidssubsidie op plaatsen waarvan de vraag is of jongeren en senioren daar willen wonen. Bij sociale woningen zal eerder sprake zijn van sloop/nieuwbouw dan van verbouw, ook vanwege de zeer hoge kosten en de beperkte kwaliteit van een verbouwde eengezinswoning.

Preadvies: **overnemen**

Amendement 19, afdeling Terneuzen

Toevoegen onder de kop goed en betaal wonen:

- De PvdA wil dat de provincie zowel invloed heeft op het tot stand komen van te bouwen woonwijken in kleine kernen en overvolle woongebieden wanneer de leefbaarheid onevenredig wordt aangetast. Hierin is het omgevingsplan leidend.

Preadvies: **niet overnemen**

Het is aan de gemeente een keuze te maken voor de bouwlocaties.

Pagina 6 van het conceptprogramma

Amendement 20, Joris Schuurman Hes

Aan het punt:

- De provincie investeert in de afstemming van het aanbod van de beide ziekenhuizen in Zeeland om de kwaliteit te verbeteren.

toevoegen: Dit geldt ook voor de geestelijke gezondheidszorg.

Toelichting:

Kijkend naar de problemen bij Arduin is de geestelijke gezondheidszorg in Zeeland kwetsbaar.

Preadvies: **overnemen**

Amendement 21, Joosse, Lieveense

In het punt

- Diversiteit en een goede ruimtelijke spreiding van het Zeeuwse cultuuraanbod zijn van groot belang. Cultuur moet bereikbaar zijn voor jong en oud, hoog en laag opgeleid **en boven en** onder de armoedegrens.

en boven en onder de armoedegrens *wijzigen in arm en rijk en vervolgens toevoegen:*

- *De PvdA wil regelingen om ervoor te zorgen dat cultuur voor alle Zeeuwen rond de armoedegrens beschikbaar is.*

Toelichting: Op deze manier is duidelijker dat wij iets willen doen om cultuur voor minima beschikbaar te maken.

Preadvies: **overnemen**

Amendement 22, ten Hoor

Het punt

- Vernieuwende en in het oog springende cultuuruitingen op lokaal en regionaal niveau verdienen, aanvullend op bijdragen van gemeenten, de steun van de provincie.

Vervangen door:

Vernieuwende en in het oog springende kunst en cultuuruitingen op lokaal en regionaal niveau verdienen, aanvullend op bijdragen van gemeenten, ook een bijdrage van de provincie.

Toelichting: Kunst en Cultuur zijn belangrijk voor de lokale- en regionale samenleving. “de steun van de provincie” is een magere weergave. De provincie dient zeker ook een bijdrage beschikbaar te stellen.

Preadvies: : **overnemen**

Pagina 6 van het conceptprogramma

Amendement 23, van der Pijl, Lameijn, Haaij, van der Laar, R. van Hertum

Het punt

- Het Zeeuwse culturele erfgoed met monumentale steden, industrieel erfgoed, boerderijen en archeologische monumenten is een essentieel onderdeel van de Zeeuwse identiteit. Het moet worden gekoesterd

Wijzigen in:

- *Het Zeeuwse culturele erfgoed met monumentale binnensteden, industrieel erfgoed (zoals de stoomhijskraan), boerderijen, molens en archeologische monumenten is een essentieel onderdeel van de Zeeuwse identiteit. Het moet worden gekoesterd.*

Toelichting:

De Statenfractie heeft zich de afgelopen vier jaar ingezet voor Zeeuwse molens en de stoomhijskraan in Vlissingen. In deze opsomming van cultureel erfgoed mogen molens en de stoomhijskraan niet ontbreken.

Preadvies: **overnemen**

Amendement 24, Sonke

Toevoegen onder de kop cultuur:

- *Waar mogelijk stimuleert de Provincie het tot stand komen van producties door in Zeeland verblijvende, scheppende kunstenaars op het gebied van de muziek (composities), film, toneel(teksten), dans (choreografieën) en de beeldende kunsten.*

Toelichting: met deze beleidsintentie slaat de Provincie twee vliegen in één klap, want:

- a. het ontstaan van artistieke producties positioneert Zeeland als een belangrijke regio voor de professionele kunsten.
- b. de aanwezigheid van scheppende kunstenaars creëert een artistiek-creatief klimaat dat uitstraalt op de samenleving als geheel.

Preadvies: **overnemen**

Amendement 25, Eestermans, Joesse, van der Pijl, Lameijn, Haaij, van der Laar, R. van Hertum

Toevoegen onder de kop cultuur:

- *De provincie Zeeland werkt samen met de dertien Zeeuwse gemeenten om Zeeland in 2033 culturele hoofdstad van Europa te maken.*

Toelichting: In de Middelburgse gemeenteraad is een motie aangenomen die Zeeland de culturele hoofdstad van 2033 wil maken, zoals Friesland dat is/was in 2018. Culturele hoofdstad is een prestigieuze titel en brengt een extra impuls (financieel vanuit Europa) voor de Zeeuwse cultuur met zich mee.

Preadvies: **overnemen**

Pagina 6 van het conceptprogramma

Amendement 26, R. van Hertum

Toevoegen onder de kop cultuur:

- De PvdA ondersteunt initiatieven om een kenniscentrum over het slavernijverleden van Zeeland op te richten.

Toelichting:

Zeeland heeft in het verleden veel Afrikaanse mensen naar Amerika verscheept. Dit heeft grote gevolgen gehad voor hen en de wereld. Een groot kenniscentrum in Zeeland over het Zeeuwse slavernijverleden ontbreekt vooralsnog. Vanuit historisch besef en educatief opzicht is zo'n kenniscentrum wenselijk. Er lopen inmiddels verkennende initiatieven tot de oprichten van een kenniscentrum. De PvdA kan deze initiatieven ondersteunen met bijvoorbeeld provinciale subsidie.

Preadvies: **overnemen**

Pagina 9 van het conceptprogramma

Amendement 27, afdeling Terneuzen

Aan het punt

- De PvdA vindt dat nieuwbouw in het buitengebied alleen mogelijk is als dit gepaard gaat met sloop van gebouwen elders.

toevoegen: mits het de gemeenschappelijke toegankelijkheid en waarde niet aantast.....

Preadvies: **niet overnemen**

De voorgestelde toevoeging is onduidelijk. Toelichting ontbreekt

Amendement 28, afdeling Terneuzen

Onder de kop buitengebied

Als vijfde punt toevoegen:

- *De PvdA wil dat de Boom voor Boom regeling uitgevoerd wordt binnen gestelde termijn van 2 jaar waarbij ervan uit wordt gegaan dat terug-plant op eenzelfde locatie voorliggend is*

Preadvies: **overnemen**

Amendement 29: van der Pijl

Het punt

- De PvdA is tegen de hobby-jacht. Schade door dieren aan landbouw, biodiversiteit of volksgezondheid moet op de eerste plaats worden voorkomen door preventieve maatregelen en door verjagen. Afschot van dieren door beheerders is alleen na zeer zorgvuldige afweging en als laatste redmiddel, acceptabel.

schrappen

Toelichting: In de huidige tijd is er steeds meer een trend te ontwaren waarin het doden van dieren doormiddel van de jacht als een misdaad gezien wordt, maar we vergeten dan voor het gemak dat we honderden miljoenen dieren per jaar in Nederland slachten voor goedkope vleesconsumptie. Dieren in de bio-industrie kunnen geen dier zijn. Tienduizenden dieren komen jaarlijks om in stalbranden. Op boerderijen en in slachthuizen zijn de laatste jaren veelvuldig mistanden geconstateerd waarbij dieren mishandeld werden en langdurig lijden.

Een konijn dat door een jager aan zijn einde komt heeft een fijner en vrijer leven gehad dan het gemiddelde slachtdier op een boerderij in Nederland. Daarnaast hebben jagers over het algemeen meer respect voor het dier en de natuur dan de gemiddelde boer in de bio-industrie die zijn vee behandeld als een product en niet als een levend wezen.

Mensen hoeven geen vlees te eten om te overleven. Vlees is een luxeproduct waarvan we vinden dat het vandaag de dag voor iedereen ten alle tijden beschikbaar en betaalbaar moet zijn. Als we als partij iets aan dierenleed willen doen is het beter om hard op te treden tegen de bio-industrie. Ik heb liever een stuk vlees van een dier dat door de plezierjacht om het leven is gekomen dan het gemiddelde stukje voorverpakt vlees in de supermarkt.

Preadvies: **niet overnemen**

In de argumentatie wordt gepleit voor optreden tegen dierenleed in de intensieve veehouderij en hobbyjacht vrij te laten omdat het dier daar een goed welzijn kent. De opvatting in het verkiezingsprogramma over hobby jacht gaat niet over dierenwelzijn. Dat gaat over het voorkomen van schade aan natuur, landbouw en volksgezondheid. Daarover wordt gesteld dat eerst goede

Pagina 9/10 van het conceptprogramma

schade preventiemaatregelen genomen moeten zijn voor dat tot afschot kan worden besloten. Over intensieve veehouderij staat in het programma dat er geen nieuwvestiging kan plaatsvinden. Het zijn twee aparte opvattingen die beide thuis horen in het verkiezingsprogramma.

Amendement 30, afdeling Terneuzen

Het punt

- De PvdA is tegen de hobby-jacht. Schade door dieren aan landbouw, biodiversiteit of volksgezondheid moet op de eerste plaats worden voorkomen door preventieve maatregelen en door verjagen. Afschot van dieren door beheerders is alleen na zeer zorgvuldige afweging en als laatste redmiddel, acceptabel.

Wijzigen in:

- *De PvdA is tegen jacht anders dan in uiterste noodzaak wordt toegepast door gecertificeerde en jaarlijks getrainde jagers. De PvdA pleit voor een transparant registratiesysteem waarbij het aantallen wild wat geteld is en geschoten is nauwkeurig en actueel wordt geregistreerd. Tijdens de jacht wordt er toezicht gehouden door professionele BOA's op zowel wapengebruik, welzijn van de jagers, wet en regelgeving, veiligheid en adequate afschot. De PvdA vindt dat de BOA bij oneffenheden de jacht kan stilleggen. Het inzetten van jachthonden wordt verboden. Het gebied waarin gejaagd wordt, wordt afgezet met zichtbaar rood/wit lint waarop aangegeven wordt dat er jacht plaatsvindt.*

Preadvies: **gedeeltelijk overnemen**

De zin *De PvdA pleit voor een transparant registratiesysteem waarbij het aantallen wild wat geteld is en geschoten is nauwkeurig en actueel wordt geregistreerd* wordt als laatste zin toegevoegd aan het punt in het conceptprogramma.

Toelichting: De PvdA is tegen jacht op wild als hobby. Afschot kan alleen in uiterste noodzaak bij wildschade aan natuur, landbouw en volksgezondheid en dan nog van een beperkt aantal diersoorten en toepassingsregelgeving. In het verkiezingsprogramma wordt daarenboven verdere terughoudendheid bepleit door te stellen dat eerst goede schade -preventiemaatregelen moeten zijn genomen voordat tot afschot kan worden besloten. De jacht is in Nederland terecht aan strenge wetgeving gebonden, zo heeft de jager een wapenvergunning nodig en moet er examen gedaan voor een jachtacte die bovendien ook regelmatig moet geactualiseerd. De coördinatie van jacht en schadebeleid in Zeeland is in handen van een faunabeheerseenheid met professionele ondersteuning. Het bestuur bestaat uit vertegenwoordigers uit de jachtwereld, de natuur- en dierbescherming. Zeeuwse jachtgebieden zijn tenminste 40 ha. Het afzetten met lint is daarmee praktisch onmogelijk

Pagina 9/10 van het conceptprogramma10

Amendement 31, Lameijn, van der Pijl, R. van Hertum

Onder de kop buiten gebied *toevoegen op pagina 10*

- *De PvdA is tegen de komst van de mestvergister bij Rilland. Dit is een ongewenste ontwikkeling voor de omgeving en de volksgezondheid.*

Toelichting:

Ten oosten van Rilland laat het bestemmingsplan toe dat een grote mestvergister kan worden geplaatst. De omgeving, de gemeente en de Provincie zijn tegen. We moeten proberen om de mestvergister tegen te houden en het is daarom ook goed om dit duidelijk in het verkiezingsprogramma neer te zetten.

Preadvies: **overnemen**

Amendement 32, Lieveense

Onder de kop buiten gebied *toevoegen op pagina 10*

- *Glastuinbouw wordt geclusterd op plaatsen waar al veel glastuinbouw is. Er is wat betreft de PvdA geen ruimte voor uitbreiding elders.*

Toelichting: Als PvdA beschermen we de kwaliteit van ons landschap.

Preadvies: **overnemen**

Pagina 11 van het conceptprogramma

Amendement 33, afdeling Hulst

Van het punt

- De PvdA wil windmolens op land samenbrengen op de daarvoor aangewezen concentratiegebieden. Betrokkenheid van bewoners bij duurzame energieopwekkingsinstallaties is een voorwaarde bij het afgeven van provinciale vergunningen of subsidies. De PvdA wil dat omwonenden bij het plaatsen van windmolens op land kunnen mee profiteren.

De laatste zin vervangen door:

Wat betreft windmolens willen we vasthouden aan vastgesteld provinciaal beleid. Dat betekent windmolens in de Kanaalzone, Sloegebied, Rijn-Scheldekanaal en Neeltje Jans.

Toelichting: Verrommeling als in Duitsland is totaal ongewenst. Overigens zou dit onderwerp een veel beter onderwerp zijn voor het houden van een referendum. Beter is in te zetten op de postcoderoos-initiatieven.

Preadvies: **niet overnemen**

Windmolens staan nu in daartoe aangewezen parken. Daarbuiten is geen ruimte ter voorkoming van verrommeling van het landschap. De aangewezen locaties met het huidig beleid zijn onvoldoende om invulling te geven aan de klimaatdoelen van Parijs. Er zijn meer locaties nodig. Allereerst moeten de mogelijkheden van duurzame energie op de Noordzee benut. Wanneer de rest van de behoefte van energie moet ingevuld met hernieuwbare energie zullen ook extra windlocaties op land nodig zijn, ook nadat alle daken enz. zijn vol gelegd met zonnepanelen en de mogelijkheden van warmtenetten en thermische aardwarmte zijn benut. Zorgvuldige inpassing van nieuwe windmolens zal veel aandacht vragen. De energietransitie betekent veel en is niet alleen grote technische uitdaging. Maatschappelijk draagvlak is essentieel. Wanneer een dorp daarbij kiest om een dorpsmolen te zetten, zal het afwijzen ervan met het argument van landschapsverrommeling slecht begrepen worden. Wel dienen er afspraken gemaakt over de sloop van de molen op het einde van de looptijd.

Amendement 34, afdeling Terneuzen

Aan het punt

- De PvdA wil windmolens op land samenbrengen op de daarvoor aangewezen concentratiegebieden. Betrokkenheid van bewoners bij duurzame energieopwekkingsinstallaties is een voorwaarde bij het afgeven van provinciale vergunningen of subsidies. De PvdA wil dat omwonenden bij het plaatsen van windmolens op land kunnen mee profiteren.

De zinnen toevoegen De PvdA staat kritisch tegenover windmolens op zee omdat ecologische en natuurlijke structuren verstoord worden. De PvdA stimuleert het onderzoek naar de effecten van geluid onder water op dieren in onze Zeeuwse wateren.

Toelichting: zie rapport: Onderwatergeluid, Royal HAS koning 14-6-2017

Preadvies: **overnemen**

Amendement 35, afdeling Terneuzen

Het punt:

- De PvdA is voor een tolvrije Westerscheldetunnel. De onrechtvaardigheid van tolheffing treft ons Zeeuwen en het is een nationale verantwoordelijkheid om die op te heffen op zeer korte termijn.

Wijzigen in:

- *Tolheffing belemmert Zeeuwen, en Zeeuws-Vlamingen in het bijzonder, om zich optimaal te kunnen ontplooiën qua opleiding en werk. Het belemmert het participeren in de sociale gemeenschap, belemmert de toegang tot de mogelijkheden en kansen die elders in Zeeland of in de omliggende metropolitane regio's worden geboden, en die door opschaling en concentratie van werk en voorzieningen steeds vaker alleen elders te vinden zijn.*
- *Tolheffing zorgt voor ongelijke behandeling doordat het alleen in Zeeland wordt toegepast, terwijl gebruik maken van de tunnel helemaal geen keuze is in de zin dat er geen alternatieven zijn en in de zin dat er steeds minder werk en voorzieningen in de nabijheid georganiseerd is. Men moet steeds vaker gebruik maken van de tunnel om toegang te houden tot die condities en middelen die mensen in staat stellen om hun levensdoelen te bereiken.*
- *Juist de groep die met die ontplooiingsmogelijkheden het minst bedeed is, en zich daardoor al qua afstand en reistijd ver bovengemiddeld moet inspannen om de toegang ertoe te behouden, wordt geconfronteerd met een extra belasting in de vorm van tol. Wij achten dat onrechtvaardig.*
- *De PvdA is van mening dat heel Zeeland economisch en sociaal gebaat zou zijn bij een tolvrije tunnelverbinding en vindt het belangrijk dat de provincie een brede Zeeuwse lobby van bedrijven, organisaties en overheden actief ondersteunt en faciliteert.*
- *We laten de provincie een maatschappelijke kosten-baten analyse (MKBA) uitvoeren voor het afschaffen van de tolheffing waarin de effecten van alle geschetste ontwikkelingsrichtingen worden doorgerekend.*
- *We entameren een onderzoek op welke wijze de tolheffing op korte termijn kan worden afgeschaft of de kosten voor de tol zouden kunnen reduceren. Te denken valt aan het opheffen van de N.V. en de taken onderbrengen als een dienst van de Provincie en het invoeren van een FreeFlow-systeem. (Voordeel van een eigen provinciale dienst is dat de BTW per geleverde dienst niet meer in rekening hoeft te worden gebracht, voordeel van een FreeFlow-systeem is dat de dure 24/7 bemande tol kan worden bespaard.)*
- *Daarnaast willen we onderzoeken of zowel ondernemers, organisaties, overheden als particulieren zich meerjarig willen verbinden aan een jaarlijkse bijdrage aan de tunnel waardoor tolheffing achterwege kan blijven.*
- *Tevens onderzoeken we of het oversluiten van een lening bij de Europese Investeringsbank tot een kostenbesparing kan leiden.*
- *-Wij wijzen zolang er sprake is van tolheffing de aanwending van tolopbrengsten voor wegebouw elders in Zeeland af.*

Toelichting:

De belangrijkste partij is de enige aandeelhouder van de N.V. Westerscheldetunnel, de Provincie Zeeland. De nationale overheid is partij in de tunnel tolvrij te maken, al was het maar omdat de tunnel in 2033 om niet overgedragen moet worden aan het Rijk. Volledig verwijzen naar het Rijk is niet reëel

In het landelijk verkiezingsprogramma van 2017 staat: De Westerscheldetunnel wordt tolvrij; daar moeten we dan wel op acteren en niet alleen overlaten aan het Rijk.

Pagina 14 van het conceptprogramma

Preadvies: **gewijzigd overnemen**

Na overleg met één van de indieners om te tekst te verkorten wordt geadviseerd :

De PvdA wil een tolvrije Westerscheldetunnel. Wij zijn van mening dat heel Zeeland economisch en sociaal gebaat zou zijn bij een tolvrije tunnelverbinding.

- Tolheffing belemmert Zeeuwen, en Zeeuws-Vlamingen in het bijzonder, om zich optimaal te kunnen ontplooiën qua opleiding en werk. Het belemmert het participeren in de sociale gemeenschap, belemmert de toegang tot de mogelijkheden en kansen die elders in Zeeland of in de omliggende regio's worden geboden, en die door opschaling en concentratie van werk en voorzieningen steeds vaker alleen elders te vinden zijn.
- Tolheffing zorgt voor ongelijke behandeling binnen Nederland doordat het alleen in Zeeland wordt toegepast. Omdat er geen alternatieve route is moet men steeds vaker gebruik maken van de tunnel om toegang te houden tot die condities en middelen die mensen in staat stellen om hun levensdoelen te bereiken.
- Juist de groep die met die ontplooiingsmogelijkheden het minst bedeeld is, en zich daardoor al qua afstand en reistijd ver bovengemiddeld moet inspannen om de toegang ertoe te behouden, wordt geconfronteerd met een extra belasting in de vorm van tol. Wij achten dat onrechtvaardig.
- Wij wijzen de aanwending van tolopbrengsten voor investeringen buiten het beheersgebied van de WST nadrukkelijk af.
- We entameren een onderzoek op welke wijze de tolheffing op korte termijn kan worden afgeschaft. Daarnaast wil de PvdA een door de Provincie georganiseerde actief ondersteunde en gefaciliteerde lobby om met alle betrokkenen (incl. het bedrijfsleven) ook de landelijke overheid te overtuigen hieraan een bijdrage te leveren.

Amendement 36, Lieveense:

Onder de kop infrastructurele werken *als vijfde punt toevoegen*

- *Het Waterschap wordt gevraagd alle uitvoeringstaken op het gebied van wegen op zich te nemen. Het waterschap wordt de wegbeheerders van het Zeeuwse buitengebied.*

Toelichting: Afgelopen jaren is op het gebied van wegen de samenwerking tussen provincie en waterschap verbeterd. Echter zou het nog veel beter kunnen. Het waterschap heeft de kennis en kunde om het wegenbeheer in het buitengebied uit te voeren. Het waterschap beschikt over meer technisch (bèta) personeel dan de provincie. Overigens blijft de Provincie hierop toezien. We zoeken naar een constructie om van het BTW-compensatiefonds gebruik te kunnen maken.

Preadvies: **gedeeltelijke overnemen**

- *Het waterschap wordt de wegbeheerder van het Zeeuwse buitengebied.*

Toelichting; eerste zin van amendement is overbodig omdat dit verkiezingsprogramma zowel voor de provinciale- als de waterschapsverkiezingen is.

Pagina 14 van het conceptprogramma

Amendement 37, Joosse, van der Pijl, van Laar, R. van Hertum

Onder de kop openbaar vervoer *toevoegen op pagina 13*

- *De PvdA wil dat de Provinciale Staten zich inzet voor bus- en of treinverbindingen in de avond, met name van en naar uitgaanscentra en culturele evenementen.*

Toelichting: Een avond naar een concert of toneelvoorstelling binnen en buiten Zeeland vereist al snel toegang tot een auto, omdat de terugreis met het openbaar vervoer vaak onmogelijk is. Het succes van de busverbindingen met Gent rondom de Gentse Feesten laten zien dat betere verbindingen veel kunnen opleveren. Behalve de betere verbinding bevordert het de veiligheid (denk aan een BOB-bus) en is het beter voor het milieu!

Preadvies: [overnemen](#)

Amendement 38, Lieveense, Eestermans, Haaij, A. van Hertum, van der Pijl, Joosse:

Onder de kop participatie als *eerste punt toevoegen*

- *De PvdA wil dat het VN Gehandicaptenverdrag wordt uitgevoerd*

Toelichting: Iedereen telt voor ons mee. Dat geldt ook voor mensen met een beperking. Mensen met een beperking moeten volwaardig kunnen deelnemen.

Preadvies: [overnemen](#)

Amendement 39, Joosse, Lieveense, Lameijn, Haaij, R. van Hertum

Onder de kop participatie *toevoegen*

- *De Provincie en het Waterschap willen een adviserende stem voor een vertegenwoordiger van jongerenorganisaties in voorbereidende commissies.*

Toelichting: Jongeren moeten de kans krijgen om mee te doen. Wanneer zij een stoel in een commissievergadering krijgen, dan wordt de stap om mee te doen kleiner. Jongeren hebben een stem en moeten ook gehoord worden. Een symbolische zetel erbij zetten is een extra manier om dit te doen.

Preadvies: [overnemen](#)

Amendement 40, afdeling Terneuzen

Onder de kop financiën

- *De opcenten op de motorrijtuigenbelasting worden niet verder verhoogd.*

Schrappen

Toelichting: Bij het tolvrij maken van de tunnel zullen ook de provinciale opcenten gebruikt moeten worden. Maak hier geen valse beloftes over.

Pagina 14 van het conceptprogramma

Preadvies: **niet overnemen**

Het uitgangspunt is dat de opcenten niet worden verhoogd. Over de tunnel vindt eerst nog onderzoek en onderhandelingen plaats. Gezien de argumentatie voor de tolvrije tunnel – het is primair een rijksverantwoordelijkheid - ligt het niet voor de hand nu reeds een voorschot op een onderhandelingsresultaat te nemen.

Amendement 41, afdeling Hulst

Onder de kop financiën, aan het punt

- Brussel-Straatsburg op Zeeuwse schaal is te gek voor woorden. Twee Waterschapskantoren en twee vergaderlocaties openhouden is onnodig kostbaar. Eén van de twee kantoren van Waterschap Scheldestromen wordt deze bestuursperiode verkocht.

Als laatste zin toevoegen In lijn met hetgeen wij zelf van de rijksoverheid verwachten pleiten wij voor het behoud van het kantoor in Terneuzen.

Toelichting: Als lagere overheid ageren wij ook tegen het verdwijnen van rijksdiensten uit onze provincie. Daarom vinden wij het van groot belang dat het kantoor in Terneuzen behouden blijft en het kantoor in Middelburg wordt afgestoten.

Preadvies: **niet overnemen**

De huidige praktijk is dat het kantoor in Terneuzen thans minder gebruikt wordt dan mogelijk is omdat de afstemming met de provincie en Rijkswaterstaat veelal praktisch gesproken in Middelburg plaatsvindt. Middelburg is de (bestuurlijke) hoofdstad van Zeeland. Terneuzen heeft andere kwaliteiten, zij vormt de springplank naar met havenactiviteiten naar Gent en Parijs. Het internationale havenschapkantoor is dan ook goed op zijn plaats in Terneuzen.

Amendement 42, afdeling Terneuzen

Onder de kop financiën, de laatste zin van het punt

- Brussel-Straatsburg op Zeeuwse schaal is te gek voor woorden. Twee Waterschapskantoren en twee vergaderlocaties openhouden is onnodig kostbaar. Eén van de twee kantoren van Waterschap Scheldestromen wordt deze bestuursperiode verkocht.

Wijzigen in Het kantoor in Middelburg van Waterschap Scheldestromen wordt deze bestuursperiode verkocht.

Toelichting: Als lagere overheid ageren wij ook tegen het verdwijnen van rijksdiensten uit onze provincie. Daarom vinden wij het van groot belang dat het kantoor in Terneuzen behouden blijft en het kantoor in Middelburg wordt afgestoten.

Preadvies: **niet overnemen**

Zie het preadvies bij amendement 41

Pagina 16 van het conceptprogramma

Amendement 43, Lieveense

Het punt

- De PvdA vindt dat de kerncentrales in Borssele en Doel gesloten dienen te worden. *schrappen.*

Toelichting: Sluiten van de kerncentrale zorgt voor een hogere emissie aan broeikasgassen. De kerncentrale kan nog een tijdje open blijven, zolang aan de hoogste veiligheidscriteria voldaan wordt.

Preadvies: **niet overnemen**

We moeten naar een schone energieopwekking. Voor broeikasgassen is terugdringing volgens de afspraken in Parijs het uitgangspunt. Dit vraagt veel zowel sociaal als technische innovatie. Kernenergie produceert weliswaar nauwelijks broeikasgas maar is verre van schoon. Het leidt tot kernafval dat nog millennia lang gevaarlijk is. Zo moeten we de planeet niet willen overdragen aan de volgende generaties. Afbouw van kernenergie is daarom het devies. Het langer open houden is hiermee contrair. Bovendien blijken regelmatig technische onderdelen verouderd. Dat is niet alleen gevaarlijk maar veroorzaakt onnodige onrust. Overigens vraagt het sluiten natuurlijk een goed sociaal en milieuplan.

Amendement 44, Lieveense, Eestermans, Haaij, A. van Hertum, van der Pijl, Joosse:

Onderaan aan de punten onder de kop overheden in Zeeland *toevoegen*

- *De PvdA wil dat de geborgde zetels in het algemeen bestuur van het Waterschap worden afgeschaft.*

Toelichting: Het is ondemocratisch dat niet alle zetels in het bestuur van het waterschap rechtstreeks worden gekozen door de inwoners. We willen graag dat dit rechtgezet wordt.

Preadvies: **niet overnemen**

De idee achter het amendement heeft al eerder tot een reductie geleid van de geborgde zetels van 9 naar 7 zetels. Lager kan wettelijk niet. Het amendement past niet in verkiezingsprogramma voor provincie en waterschap maar in een verkiezingsprogramma voor de Tweede Kamer.

Amendement 45, Lieveense, Joosse, van der Pijl, Eestermans, Lameijn, R. Hertum.

Onderaan aan de punten onder de kop overheden in Zeeland *toevoegen*

- *De PvdA wil dat de geborgde zetels in het algemeen bestuur van het Waterschap worden afgeschaft.*

Toelichting: Het is ondemocratisch dat niet alle zetels in het bestuur van het waterschap rechtstreeks worden gekozen door de inwoners. We willen graag dat dit rechtgezet wordt.

Preadvies: **niet overnemen**, zie amendement 44

Amendement 46, Haaij, van der Pijl, Joosse, R. van Hertum

Onderaan aan de punten onder de kop overheden in Zeeland *toevoegen*

- Momenteel heeft Zeeland vijftien overheden, namelijk dertien gemeenten, de Provincie en het Waterschap. Wij zijn tegen nieuwe herindelingen opgelegd door de provincie. Wij zetten juist in op een betere samenwerking tussen deze vijftien overheden.

Toelichting:

Herindelingen en fusies zijn niet de oplossing om tot een effectievere Zeeuwse overheid te komen. Betere samenwerking wel. We willen als PvdA de komende periode geen discussie krijgen over het wel of niet opheffen van bijvoorbeeld de gemeente Noord-Beveland. Nee, we gaan met vijftien Zeeuwse overheden juist beter samenwerken. Alleen wanneer het initiatief van onderaf, de inwoners zelf, komt is herindeling bespreekbaar.

Preadvies: [overnemen](#)

Pagina 17 van het conceptprogramma

Amendement 47, Joosse, van der Pijl, Eestermans, van der Laar, Haaij, R. van Hertum.

Toevoegen

De PvdA draagt LHBTI'ers een warm hart toe. We zijn blij dat de Provincie Zeeland sinds 2018 mede op ons initiatief de regenboogvlag hijst en regenboogprovincie is geworden. Hier stopt het niet. Wij willen dat alle LHBTI'ers zich in Zeeland thuis en gehoord voelen. Daarom willen we dat:

- De provincie Zeeland in het werkveld en op de middelbare scholen trainingen organiseert/ subsidieert over acceptatie van LHBTI'ers.*
- Een Zeeuwse LHBTI-platform wordt opgericht waar jong en oud hun verhaal kwijt kunnen en kunnen worden geadviseerd, wanneer zij dit nodig achten.*
- De zichtbaarheid van LHBTI'ers wordt vergroot, door als provincie Zeeland mee te doen aan de gayparade.*

Toelichting:

In Zeeland hebben LHBTI'ers het soms zwaar. De PvdA wil voor deze doelgroep opkomen en dat kan op bovenstaande manieren.

Preadvies: [overnemen](#)

Amendement 48, Joosse, van der Pijl, Eestermans, van der Laar, Haaij, R. van Hertum.

Toevoegen

De PvdA is verbaasd dat Zeeuwse vrouwen nog altijd ondervertegenwoordigd zijn in de top van het Zeeuwse bedrijfsleven en bij de Zeeuwse overheden. Vrouwen bezitten immers dezelfde capaciteiten als mannen. Wij pleiten voor méér diversiteit. Daarom willen wij:

- Onderzoeken of een vrouwenquotum van minimaal 40% in de top van het Provinciale en Waterschapsambtenarenapparaat mogelijk is.
- Bij gelijke geschiktheid voor een topfunctie te pleiten voor een vrouw in plaats van een man.

Toelichting: Mannen en vrouwen zijn gelijk. Toch zien we veel minder vrouwen in de politiek en aan de top van de Zeeuwse bedrijven en de Zeeuwse overheden. Dat moet voor ons snel veranderen.

Preadvies: [overnemen](#)

Amendement 49, Joosse, van der Pijl, Eestermans, van der Laar, Haaij, R. van Hertum.

Toevoegen

De PvdA vindt dat iedereen gelijke kansen moet hebben in Zeeland, ook mensen die minder valide zijn. Daarom willen we dat:

- Het Zeeuwse ov extra rekening houdt met minder valide reizigers en waar nodig aanpassingen te (laten) doen.
- De app 'Ongehinderd' in het provinciaal beleid in te passen, zodat obstakels snel uit de weg worden geruimd.
- In te zetten op volledige uitvoering van het VN-verdrag voor gelijke rechten van de mens uit 2016.

Pagina 17 van het conceptprogramma

Toelichting:

Minder valide mensen lopen tegen veel beperkingen aan, het is de taak van de Provincie en de Zeeuwse overheden om zoveel mogelijk voor de meest kwetsbaarste mensen in de samenleving aanpassen te maken in de openbare ruimte

Preadvies: [overnemen](#)